

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticvm

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

XIX. Non est sine culpa, qui rei, quæ ad eum non pertinet, se immiscet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62649)

aut actioni sibi competenti renuntiâsse, ex ipsa quinquennali taciturnitate præsumitur: ex qua taciturnitate etiam Professionem ratificatam præsumi, *Lib. 3. tit. 31. n. 92.* est dictum.

Tertia; quia translatio domini rei venditæ in emptorem non habetur ex solo lapsu temporis: sed partim ex negligentia, *c. Vigilanti 5. de Prescript.* imò tacito consensu domini, qui rem suam tricennio non repetendò in ejus alienationem & domini translationem consentire aliquibus videtur; *Vix enim est, ut non alienare videatur, qui rem suam patitur usurari,* sententia est Pauli JCT. *l. Alienationis 28. ff. de V. S.* partim ex bona fide & continuatione possessionis venditæ rei alienæ: & beneficiò atque autoritate legis, rei tricenniò ita possessæ dominium transferentis in bonæ fidei possessorem, per tradita *Lib. 2. tit. 26. n. 6.*

Quarta; cum; quia *c. Auditis cit.* præfens Regula in terminis approbatur: tum verò; quia eò relata posterior electio irrita fuit, non propter primam ipsò Jure nullam: sed; quòd à Capituli parte minori & appellatione pendente fuerit celebrata, *Glossa in c. cit. V. Maxime ubi Panormit. n. 8. & Pirrhing ad Rubr. de Elect. n. 191.*

Postrema; quia ea collatio Episcopi non convalescit ex solo tractu temporis: sed ex negligentia patroni intra tempus à Jure indultum ad beneficium neminem præsentantis; hoc enim si negligenter omittat, præsentandi jure pro ea vice privatur, ejusque negligentia collatio nulliter facta roboratur; ne diutina beneficii vacatio Ecclesiæ damnosa & animabus sit periculosa, *Peckius hanc Reg. n. 4. & Strein. n. 3.*

☉ (O) ☉

REGVLA XIX.

Non est sine Culpa, qui rei, qua ad eum non pertinet, se immiscet.

SUMMARIUM.

1. Non pertinere ad aliquem quid dicitur.
2. Sensus vario Regule;
3. In se immiscente supponentis culpam;
4. Extra quam est gestor negotij alieni;
5. Et huic se immiscens casu exigentis necessitatis.

Sicut ad aliquem res pertinet vel ratione domini aut juris, quod in ea habet, v.g. eam detinendi: vel ratione ejus ulùs ipsi competentis, vel cum aliis communis: vel ratione officij, administrationis, curationis, statûs &c. sic ad eum non pertinere; ac proinde rei vel negotio ad se non pertinenti se immiscere dicitur is, qui rem alienam invadit, vel possessionem vacantem occupat propriâ autoritate; cum omnes scire debeant, hoc, quod suum non est, ad alium modis omnibus pertinere, *l. fin. C. Unde Vi:* qui invitò & prohibente dominò ejus negotium administrat: nisi sumptum faciat; ut eum ab interitu vel miseria servet, *l. Non tantùm 6. ff. de Appell. & relas. C. can. Ipsa 27. q. 4.* qui in alterius officium vel jurisdictionem se ingerit: qui proficitur Scientiam v.g. Juris, vel artem v.g. Medicam, Pharmaceuticam, Chirurgicam, quam non callet &c.

Regula præfenti consonat illa, *Culpa est, se immiscere rei, ad se non pertinenti, quæ est 36. in Pandectis.*

Sensus utriusque est, *Se immiscens rei alienæ, in qua nihil juris habet, vel*
E c c e negotio

negotio sibi prohibito, vel ratione status aut imperitia non convenienti, culpa non vacat; ne propterea non solum ad illius omnium damni reparationem & rescissionem injuria teneatur ac valeat conveniri: sed ad penam quoque publicam, pro facti & circumstantiarum qualitate insigendam, erari possit: & si ad negotium vel munus gerendum idoneus non sit, ab eo debeat removeri. Ratio est; quia rei sive negotio ad se nullò modò pertinenti, aut sibi ratione status vel imperitiæ non convenienti, vel rei dominò prohibente se immiscens illicite agit, c. *Tua 19. de Homicidio* & l. *fin. ff. de Extraord. cognit.* qui autem illicite agit, in culpa est, arg. l. *Idem Juris* §. *ff. ad L. Aquil. c. *Tua cit.* & c. *Sententiam* 9. *Ne cler. vel monach.**

3. Neque huic Regulæ adversatur Responsum Ulpiani, agri mensorem, in arte sua imperitè versantem, de culpa teneri, inficiantis, l. *1. ff. Si mensor. fals. mod. dix.* quia hac lege JCT.⁹ non inficiatur eum esse in culpa: sed solummodò non teneri de levi; quòd operam suam ex beneficio præbeat: & quòd ei exhibetur, non tam mercis quam honorarium reputetur. Ne tamen, si per imperitiam quid fecit, inde damnum patiat, qui eum adhibendò est deceptus, agri mensor saltem teneretur in subsidium ejus, qui ex falsa mensuratione lucrum caput & non est solvendo, l. *Si duobus* 3. §. 3. *ff. eadem Rubr.*

4. Neque cum eadem pugnat; quòd officium suum nemini debeat esse damnosum, c. *Cùm non deceat* 20. *pr. de Elect. in 6. & l. Sed si quis* 7. *ff. Quemadmod. testam. aper.* & propterea aliena negotia gerentibus negotiorum gestorum actionem lex tribuat, l. *Si quis absentis* 2. *ff. de Negot. gest.* partim; quia, quòd ex sua culpa quis sentit damnum, sentire Juris consideratione non intelligitur, l. *Quòd quis ex cul-*

pa 203. *ff. de R. J.* quòd ejus causa ipse sit, & à semet inflicto damnum patiat; partim verò; quia absentis negotiù sine mandato, sed in ipsius utilitatem rectè gerens in culpa non est; cùm enim hominis interfit, affici hominem beneficio, l. *Servus* 7. *in fine ff. de Servis export.* absentis non mandantis officium rectè gerens se immiscet rei, ad se aliquò modò pertinenti; non quidem quoad lucrum & damnum, sed quoad officium humanitatis. Ut proinde ipsi ad repetendos sumptus in negotium factos actio non immeritò detur. Item, in quantum illud gessit utiliter, l. *Sed an ulro* 10. *ff. & domino non prohibente,* l. *fin. C. de Negot. gest.*

Excipiendus à Regula est casus necessitatis; quando enim hæc urget, actum à culpa eximit succurrendi obligatio naturalis. Unde clericus in Sacris & Monachus Chirurgiam per incisionem & adustionem, deficientibus aliis ejus artis peritis, exercens irregularitatem non contrahit: quantumvis ex ejusmodi actione mors aut mutilatio sequatur, Covarruvias in *Clement. Si furiosus* p. 2. §. 4. n. 9. *Laiman Lib. 3 tract. 3. p. 3. cap. 10. n. 3. & Palao Tract. 29. disp. 6. p. 15. §. 4. n. 8.*

REGULA XX.

Nullus uti pluribus Defensionibus prohibetur.

SUMMARIUM.

1. *Consona huic est Regula Civilis.*
2. *Sensus & ratio utriusque.*
3. *Reus contrariis exceptionibus uti potest.*
4. *Dummodo eas non asserat absolutè veras.*
5. *Difficultates Regula objectæ,*

6. *Eam*